

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9 Lichtenvoorde

Versie 22 oktober 2024

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9

Gemeente	Oost Gelre
Postcode en plaats	7131 CL Lichtenvoorde
Straat en huisnummer	Raadhuisstraat 7-9
Naam object	
Bescherming	Gemeentelijk monument
Kadastrale gegevens	LTV00-I-5284 (Lichtenvoorde)
Oorspronkelijke functie	Hulppostkantoor en directeurswoning
Huidige functie	Leegstand / woonhuis
Bouwjaar	1939-1940 / 1960 / 1983 (uitbreiding)
Architect	A.W.N. Giesen te Terborg
Bouwstijl	Delftse School
Geschreven door	Drs. R.J.A. Crols
Datum beschrijving	22-10-2024
Datum foto	27-08-2024
Bronnen	Crols, R.J.A., <i>Quickscan Wederopbouw gemeente Oost Gelre</i>, Gelders Genootschap Arnhem 2017. Crols, R.J.A. et. al., <i>Wederopbouw in Oost Gelre. Toonbeelden van een nieuwe tijd 1940 – 1965</i>, Lichtenvoorde 2022. Bouwdossier Raadhuisstraat 7-9 Lichtenvoorde Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, Doetinchem.

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9

Typering

Voormalig hulppostkantoor met directeurswoning..

Historie en ligging

Luchtfoto (kadastralekaart.com).

Lichtenvoorde rond 1955 met omcirkeld de locatie (topotijdreis.nl).

Het in de jaren 1939-1940 aan de zuidzijde van de Raadhuisstraat gebouwde postkantoor met woning voor de directeur is een goed voorbeeld van een voornaam in de stijl van de Delftse School gebouwd kantoorgebouw annex woonhuis. A.W.N. Giessen uit Terborg tekende het gebouw met links het lagere kantoorgedeelte en rechts het hoog opgaande vrij gaaf bewaarde woonhuis. De ambtswoning onderstreept de maatschappelijke positie van de bewoner in de Lichtenvoordse gemeenschap in die jaren. Het gebouw bevindt zich naast het eveneens in die jaren nieuw gebouwde en in dezelfde stijl gebouwde raadhuis. De Raadhuisstraat wordt gekenmerkt door een gevarieerde villabebouwing.

Waarestelling Raadhuisstraat 7-9

De jaren tussen 1940 en 1955 staan voornamelijk in het teken van de stijl van de Delftse School. De grondlegger van deze traditionalistische stroming in de architectuur uit de jaren 1925-1955 was de Delftse hoogleraar prof.ir. M.J. Granpré Molière (1883-1972). Granpré Molière streefde een bouwkunst met eeuwigheidswaarde na. Gebouwen met een duidelijke ruimtevorm, een plastische monumentaliteit en een gevel met een aangezicht waren een vereiste. Karakteristiek voor de Delftse School is de op de menselijke schaal gebaseerde architectuur, de toepassing van streekeigen materialen, handvorm bakstenen en met keramische pannen gedekte schild- of zadeldaken voorzien van duidelijk gemarkeerde schoorstenen. Deze laatste vormen vaak de tuit van een tuitgevel waardoor ze meer zijn dan alleen een schoorsteen en zelfs een essentieel onderdeel vormen van de architectonische uitdrukking. Een belangrijk onderdeel van de architectuur zijn de roedenverdelingen in de ramen die de sobere, vaak robuuste architectuur een vriendelijke en vaak zelfs elegante uitstraling geven. In de woningbouw liet men zich vooral inspireren door de 'Oud Hollandsche' bouwkunst uit de late zestiende eeuw en de zeventiende eeuw.

Zowel het kantoor als woonhuis zijn voorzien van de voor de Delftse School kenmerkende tuitgevels met uitkragende schouders en klassieke raamindelingen. De gevels zijn opgetrokken in gele klinkers op een plint van donkere mangaankleurige klinkers. De rode Romaanse dakpannen, contrasterend met de gele bakstenen in de gevels en zorgen zo voor een vriendelijk gevelbeeld. Hoewel de architectuur een traditionalistisch karakter heeft, waren er ook moderne materialen toegepast zoals de inmiddels deels vervangen stalen ramen. Die waren dan weer wel voorzien van een traditionele raamindeling. Zowel het kantoor als de woning werden gerieflijk verwarmd door centrale verwarming. Volgens het ontwerp bevond zich achter de uiterst links gelegen ingang een stalen tourniquet of draaideur waarin kostbaar coromandelhout en bronzen deursegmenten van de firma Braat uit Delft waren verwerkt. Het kantoor zou na de bouw nog verschillende keren verbouwd worden en werd in 1983 aan de linkerzijde uitgebreid. Uiteindelijk zou het kantoorgedeelte zijn functie als postkantoor verliezen.

Karakteristiek

Het complex bestaat uit éénlaags kantoorgedeelte onder een zadeldak met de nok evenwijdig aan de weg en aansluitend een tweelaags woonhuis onder een zadeldak met de nok haaks op de weg.

De voorgevel van het woonhuis kent twee traveeën. In de linker travee bevindt zich op de begane grond een door een segmentboog met aanzet- en sluitstenen afgesloten portiek met een fraaie toegangsdeur met een van glas-in-lood voorzien cirkelvormig raam en een meerdelig eveneens van glas-in-lood voorzien bovenlicht. De rechtertravee is voorzien een breed, door een blinde segmentboog met siermetselwerk afgesloten, venster. Centraal in de segmentboog bevindt zich een decoratief muuranker. Het van een houten omlijsting voorziene venster bezit een negenruits raam. De verdieping heeft een drietal rechtgesloten vensters met van roedenverdelingen voorziene ramen. Het rechter venster is heeft aan weerszijden luiken. In de topgevel een door een segmentboog afgesloten venster met een meerruits raam. De rechter zijgevel van de woning heeft zowel op de begane grond als op de verdieping twee vensters met zesruits ramen. De verdiepingsvenster met luiken als inde voorgevel. De achtergevel heeft op de begane grond een vernieuwde serre met rechts hiervan een venster met een negenruits raam en een deur met bovenlicht. De verdieping bevat balkondeuren met zijlichten en een venster met een zesruits raam en luiken. In de topgevel twee kleine enkelruits zolderramen. Het interieur bezit zich nog diverse oorspronkelijke elementen zoals het trappenhuis, tochtput en een schoorsteenmantel in de woonkamer aan de achterzijde.

Het kantoorgedeelte is voor wat de gevelindeling gewijzigd waarbij aan de voorzijde een reeks meer moderne gekoppelde glaspuien is aangebracht en aan de linkerzijde een iets lagere aanbouw. Het interieur van het kantoor gedeelte is op de begane grond grotendeels gewijzigd. Op de

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9

verdieping is het gebouw echter nog van voorzien van een bijzondere uit stalen vakwerkelementen opgetrokken spantenconstructie.

Waardering

Voormalig Hulppostkantoor met Directeurswoning en Tuinmuur uit de jaren 1939-1940. gerealiseerd naar een ontwerp van de architect A.W.N. Giesen in de stijl van de Delftse School.

Architectuurhistorische criteria:

- Het voormalig hulppostkantoor met woonhuis is een, voor de gemeente Oost Gelre in het algemeen en voor het dorp Lichtenvoorde in het bijzonder, goed en vrij gaaf bewaard voorbeeld van een dergelijk complex uit de Wederopbouwperiode. Als zodanig heeft het complex voor de gemeente Oost Gelre een zeldzaamheidswaarde, mede door de toepassing van de stijl van de Delftse School waarvan het complex zowel een van de belangrijkste als een van de best bewaarde voorbeelden in de gemeente Oost Gelre vormt.
- Het complex valt op door de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp en door de zorgvuldige detaillering van zowel het exterieur als interieur, met name voor wat betreft de dienstwoning. Kenmerkend voor de architectuur van de Delftse School is de referentie aan streekeigen bouwtradities en het zorgvuldige (sier-) metsel- en smeedwerk.
- Het pand valt op door het gebruik van bijzondere materialen en constructies waarbij zowel sprake is van ambachtelijke traditionele elementen als moderne constructies. Er is sprake van vroege en goede voorbeelden van de toepassing van elementen uit de systeembouw. Dit komt onder meer tot uitdrukking in de toepassing van betonnen vloerelementen en stalen ramen. Verder zijn traditionele bouwmaterialen als hout en baksteen toegepast.
- Het pand is voor de gemeente Oost Gelre van belang als voorbeeld van het werk van de Terborgse architect A.W.N. Giessen en is bovendien van belang voor het oeuvre van deze architect.

Stedenbouwkundige criteria:

- Het complex is van belang als essentieel en beeldbepalend onderdeel van de Raadhuisstraat in samenhang met het naastgelegen gemeentehuis en de historische villa-bebouwing aan deze straat.

Algemeen historische criteria:

- Het complex is van bijzonder belang voor de economische geschiedenis van de gemeente Oost Gelre en Lichtenvoorde in het bijzonder als een exemplarisch voorbeeld van een voor het postwezen in de wederopbouwjaren gerealiseerd complex waarbij de rijk en zorgvuldig vormgegeven representatieve dienstwoning tevens uitdrukking geeft aan de belangrijke maatschappelijke positie van de posterijen en haar directeur.

Foto's op vervolgblad

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9

Vogelvluchtperspectief door de architect uit 1939 met een impressie van het in 1940 geopende nieuwe postkantoor. (bron: bouwdoossier ECAL).

Het postkantoor zoals gebouwd in 1964. (Foto: collectie J. Maters).

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9

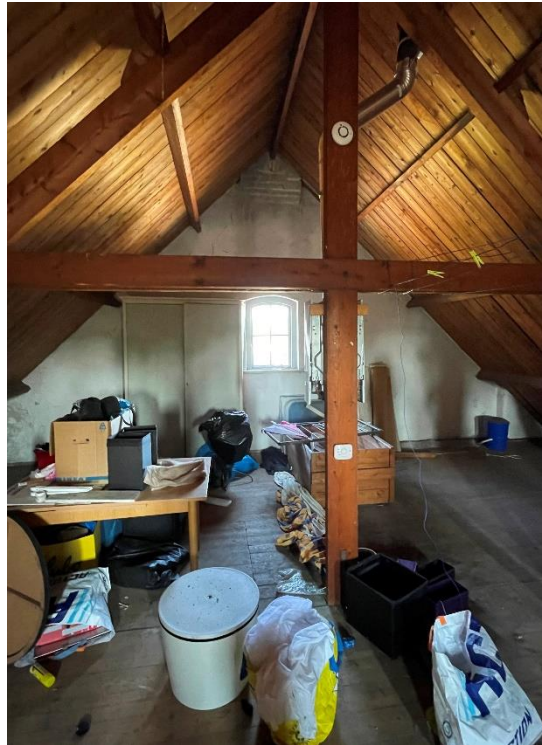

Voorgevel en rechter zijgevel.

Achtergevel woonhuis.

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9

Interieuronderdelen van het woonhuis.

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9

Linker zijgevel en achtergevel kantoor.

Voorgevel en linker zijgevel kantoor.

Waardestelling Raadhuisstraat 7-9

Kapconstructie kantoorgedeelte.